

էր, որ անորոշեցանք ընդհանուր այդպիսի
փոփոխութիւններն ենթարկելով արժանաւորեց-
ցրեց ազգային լիզեւին և սկսեց զբա-
ղուիլ ինքնուրուի վարելով

Միտումնային յարաբերութիւնը Արգիշտի I
և Սարգիս II շարունակեցին աշխարհ-
հակառակութիւնը և սկսեցին սպառնալ Ասորիս-
տանի զօրութեանը Այս հանգամանքն ստիպեց
Ասորիստանի թագաւոր Սարգիսին 719 թ.
(ն. Կ.) արշաւանքի ձեռնարկել Ուրարտուի
Ռուսա կամ Ուրա թագաւորի դէմ:

Թէպէտ Ռուսան յաղթվեց, սակայն
չընկճվեց, և նրա յաղթանակն օրով Ասո-
րիստանի ունեցած աշտոնութիւնը միայն
այն եղաւ, որ կարողացաւ Ուրարտուին բա-
րեկամական յարաբերութեան մէջ պահել
իրան հետ:

Ուրարտուի վերջին թագաւորն եղել է
Միտումնային II, որի ժամանակ տեղի են ունե-
ցել սկիւտացիների արշաւանքները, որոնք
ամբողջ Առաջագետքի Արաքսի և Եփրատի
էն արեւել:

Այդ ժամանակից սկսած Վանի մասին
ոչ մի տեղեկութիւն չի կայ մինչև Արշա-
կունի թագաւորների պատմական ապագայի
զուրկ, որոնց ժամանակ Վանի սկզբում պատ-
կանում էր Ռշուանի, իսկ IV դարից սկսած՝
Արմենիի իշխանների և հանդիսանում է
որպէս նրանց մայրաքաղաքը:

Երբ IX դարում Բագրատունի ցեղը թա-
գաւորութիւն հասաւ, Արմենիան և էլ,
թէպէտ զուգահեռութեամբ, նոյն աստիճա-
նին հասաւ:

Արմենիայի թագաւորներից ամենաշնորհա-
ւոր եղել է Գագիկը, որի միջնաբերդը ա-
րարական Յուսիսի և Արշին աստիճանների
հետ Բագրատունի թագաւորութիւնն արեւ-
մաքան արեւելք և Արաքսի թագաւորի մար-
տիրական վանքին պատճառը դարձաւ:
Գագիկն իր ազգաբաժնի արարքները ծածկե-
լու համար Վանը Արաքսիկոսը (Բաշկա-
լէն), Ռուսանը և Արթուրար կղզին դարձա-
րեց հրաշակերտ շինութիւններով:

Արմենիան թագաւորութիւնը տեղի է
մօտ 170 տարի և ունեցել է 6 թագաւոր-
ներ, որոնք հետեւեալներն են.

Գագիկ թագաւորը	է 29 տարի, 914—943 թ.
Դերեմիկ	» 15 » 943—958
Արուստան	» 10 » 958—968
Անուս	» 23 » 968—990
Սինեքերիմ միայնակ	13 » 1003—1016
Գուրգէն և Սինեքերիմ	13 » 990—1003

Սինեքերիմի ժամանակ տեղի է ունե-
ցում սելջուկների արշաւանքը, որի առաջը
չը կարողանալով աճել՝ նա ստիպւեց և
լինում Վասպուրականը յանձնել յայնչիւն և
նրա փոխարէն ստանալ Սիւնիքի քաղաքը
իր շրջակայքներով, որով և հայերի արեւա-
պետութիւնը միանգամայն վերացաւ: Վաս-
պուրականից: Թէ որքան բարեաւած դար-
ութեան մէջ էր գտնվում Վասպուրականը,
այդ կարելի է եղբայրացիներն նրանից, որ
Սինեքերիմ թագաւորը յայնչիւն յանձնեց
72 ընդէ, 10 քաղաք և 2400 գիւղ: Այդ
ժամանակ Վասպուրականում եղել է 900
վարչ, որոնցից 115-ը միմեկին եւ եղել:

Վասպուրականի թագաւորութիւնն ընկ-
նելուց յետոյ Վանը ընկել է յալորդաբար
յայնչիւն, սելջուկների, թաթարների, պար-
սիկների և օսմանների ձեռքը:

Այս շրջանում Վանի ամենամեծ հարուս-
տը կրել է Լանկիթաւորից, որ 1393 թ.

Վանն առնելով հրաժարեց ժողովրդին բեր-
դից ցած գործի արհեստ, մինչև որ զիս-
կներ կոտորեց բերդի պարսպներին հետ
հաւասարվեցին:

Իսլամական անարգ լծի տակ Վասպու-
րականը ընկաւ իր ծաղկած վիճակից, քա-
ղաքից, և հայ ժողովուրդը ծայրայեղ
թշուառութեան մէջ ընկաւ:

Վանի մեր զորքերի կողմից գրավելը
վարդապետ յոյսերի և լաւագոյն ապագայի
իդեալով պէտք է համակէ բոլոր հայերի
սրտերը, որովհետեւ նա զաւիտ է վերջ տա-
լու օսմանեան անարգ լծին, որովհետեւ նա
մեր առաջ բաց է անում ազատ զարգացա-
լու, առաջադիմելու այն ուղին, որը հինգ
դար փակել էր օսմանեան հոգի գլխանի
ծերերը:

Յ. Վարդանեան

ՀԱՄԱԾԻԱՐԿԱՅԻՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՈՌՈՒՍ-ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԵՒ ՌՈՒՍ-ԱՌԵՍ-ԻՆԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

(Պետ. Հեռ. Գործ.)

9—10 մայիս

ՊԵՏՏՐՈՎՐԱԿ. — Պաշտօնական Գերագոյն
Զորահրամանատարի շտաբի կողմից.

Մայիսի 7-ի և 8-ի ընթաց-
քում թշնամու գործի Գալիցիայի
զորաճակատում մասամբ թուլա-
ցաւ, և շատ տեղում թշնամու
սկսեց գործողութիւններն ինքնապաշտպանու-
ղական տակտիկա: Թշնամու թշնամութե-
ան ինտուիցիան ինքնապաշտպանութեան
միջոցով ինտուիցիան էր կրակում:

Ստորին Սանի ձախ ափում մեր
զորքերը գրավեցին 45 գիւղ:

Պերմիմիշի շրջանում փոփոխութիւն
չը կայ:

Գոլուսիովից գէպի արեւելք թշնամու
կատարի յարձակումները շարունակ-
վում են, այստեղ թշնամու աշտուղից
գրավել մեր գնդերից մէկի խրամատ-
ների մի մասը, մեր հակադարձական
ժամանակ գերեցնել մօտ 1000 մարդ:

Գալիցիայի զորաճակատի այլ մա-
սերում թշնամու յարձակումները կրում
են աւելի մասնաւոր բնույթ:

Սլոնիսի շրջանում մեր ձեռք ձեռ-
ցելով մի քանի հարկի գերի, իսկ Զա-
վաթով գիւղի մօտ մեզ անձնատուր ե-
ղան թշնամու երկու վաշտ:

Շալկի շրջանում մեր շարունակում
են եւ մեր գերմանացիներին վիճ-
ակայի ձախ ափում:

Եւրեմի ռազմաճակատում թշնամին,
գործելով մասնաւոր յարձակումներ,
ստիպել է գործադրել խեղդող գաղթը:

Օպատովի մօտ շարժված թշնամու
զորամասերը ամրանում են Գալիցիա-
յի ուղարկվող զորքերի օգնութեամբ:

ՊԵՏՏՐՈՎՐԱԿ. — Պաշտօնական Գերագոյն
Զորահրամանատարի շտաբի կողմից.

Շալկի շրջանում թշնամին դեռ
պաշտպանվում է Բուրեի մօտ մի ա-
մուր գիւղում:

Դուբնայի ձախ ափն անցած թշնա-
մու միջնաբանի ուղիքը մեղանից ետ
ըջկեցին դարձեալ գետի այն կողմը:

Վիսլայի ձախ ափում թշնամին
վերջին օրերը, ուժեղ թշնամութեան
կրակի պաշտպանութեամբ, ապարդիւն

փորձում է ետ մղել մեր առաջադա-
նից:

Պիլիցայի հարաւային մասում մեր
եւ մեր զորքերը թշնամու յարձակումը և
գերեցնել աւելի քան 1000 գերի և
վերցրել 4 գնդակացի:

Գալիցիայում թշնամին դիմեց ինք-
նապաշտպանութեան: Նրա ձեռնարկած
ակտիվ գործողութիւնները ունեն
գլխաւորապէս հակադարձականութեան
բնույթ: Վիսլայի և Պերմիմիշի միջև
մեր վանքերը թշնամու 4 հակադար-
ձակում:

Լոյս մայիսի 9-ի գիշերը մեր զոր-
քերը յարձակման դիմեցին Դնեպրի
միջնաւոր շրջանում և, ներկիւմ թշն-
ամուն դէպի ետ, ձեռք ձեռքին մօտ
900 գերի և 4 գնդակացի:

Դնեպրի աջ ափում, Սլոնիսի
շրջանում, մայիսի 8-ին շարունակեց
յամառ կուր: Թշնամին մի քանի ան-
գամ մօտենում էր մեր խրամատներին,
բայց մեր ամեն անգամ վանում էին
նրան հակադարձականութեամբ: Մեր այս-
տեղ գերեցնել 17 օֆիցեր և 640 զին-
ւոր և ձեռք ձեռքից գնդակացիներին:

Սկսած Դոլինայի մօտից մինչև Կո-
լոմի տեղի է ունենում ուժեղ թշնա-
մութեան թշնամութիւն:

ՊԵՏՏՐՈՎՐԱԿԱՆ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԵՒ ԱՆԳԼՈ-ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

(Պետ. Հեռ. Գործ.)

9—10 մայիս

ՊԵՏՏՐՈՎՐԱԿ. — Պաշտօնական Գերագոյն
Զորահրամանատարի շտաբի կողմից.

Մայիսի 7-ի և 8-ի ընթաց-
քում թշնամու գործի Գալիցիայի
զորաճակատում մասամբ թուլա-
ցաւ, և շատ տեղում թշնամու
սկսեց գործողութիւններն ինքնապաշտպանու-
ղական տակտիկա: Թշնամու թշնամութե-
ան ինտուիցիան ինքնապաշտպանութեան
միջոցով ինտուիցիան էր կրակում:

Ստորին Սանի ձախ ափում մեր
զորքերը գրավեցին 45 գիւղ:

Պերմիմիշի շրջանում փոփոխութիւն
չը կայ:

Գոլուսիովից գէպի արեւելք թշնամու
կատարի յարձակումները շարունակ-
վում են, այստեղ թշնամու աշտուղից
գրավել մեր գնդերից մէկի խրամատ-
ների մի մասը, մեր հակադարձական
ժամանակ գերեցնել մօտ 1000 մարդ:

Գալիցիայի զորաճակատի այլ մա-
սերում թշնամու յարձակումները կրում
են աւելի մասնաւոր բնույթ:

Սլոնիսի շրջանում մեր ձեռք ձեռ-
ցելով մի քանի հարկի գերի, իսկ Զա-
վաթով գիւղի մօտ մեզ անձնատուր ե-
ղան թշնամու երկու վաշտ:

Շալկի շրջանում մեր շարունակում
են եւ մեր գերմանացիներին վիճ-
ակայի ձախ ափում:

Եւրեմի ռազմաճակատում թշնամին,
գործելով մասնաւոր յարձակումներ,
ստիպել է գործադրել խեղդող գաղթը:

Օպատովի մօտ շարժված թշնամու
զորամասերը ամրանում են Գալիցիա-
յի ուղարկվող զորքերի օգնութեամբ:

ՊԵՏՏՐՈՎՐԱԿ. — Պաշտօնական Գերագոյն
Զորահրամանատարի շտաբի կողմից.

Շալկի շրջանում թշնամին դեռ
պաշտպանվում է Բուրեի մօտ մի ա-
մուր գիւղում:

Դուբնայի ձախ ափն անցած թշնա-
մու միջնաբանի ուղիքը մեղանից ետ
ըջկեցին դարձեալ գետի այն կողմը:

Վիսլայի ձախ ափում թշնամին
վերջին օրերը, ուժեղ թշնամութեան
կրակի պաշտպանութեամբ, ապարդիւն

ՀԱՄԱԾԻՈՐՈՎԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ ԵՒ ՌՈՒՍ-ԱՌԵՍ-ԻՆԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

(Պետ. Հեռ. Գործ.)

9 մայիս

ՊԱՐԻՉ. — Պաշտօնական Գերագոյն
Զորահրամանատարի շտաբի կողմից.

Մայիսի 7-ի և 8-ի ընթաց-
քում թշնամու գործի Գալիցիայի
զորաճակատում մասամբ թուլա-
ցաւ, և շատ տեղում թշնամու
սկսեց գործողութիւններն ինքնապաշտպանու-
ղական տակտիկա: Թշնամու թշնամութե-
ան ինտուիցիան ինքնապաշտպանութեան
միջոցով ինտուիցիան էր կրակում:

Ստորին Սանի ձախ ափում մեր
զորքերը գրավեցին 45 գիւղ:

Պերմիմիշի շրջանում փոփոխութիւն
չը կայ:

Գոլուսիովից գէպի արեւելք թշնամու
կատարի յարձակումները շարունակ-
վում են, այստեղ թշնամու աշտուղից
գրավել մեր գնդերից մէկի խրամատ-
ների մի մասը, մեր հակադարձական
ժամանակ գերեցնել մօտ 1000 մարդ:

Գալիցիայի զորաճակատի այլ մա-
սերում թշնամու յարձակումները կրում
են աւելի մասնաւոր բնույթ:

Սլոնիսի շրջանում մեր ձեռք ձեռ-
ցելով մի քանի հարկի գերի, իսկ Զա-
վաթով գիւղի մօտ մեզ անձնատուր ե-
ղան թշնամու երկու վաշտ:

Շալկի շրջանում մեր շարունակում
են եւ մեր գերմանացիներին վիճ-
ակայի ձախ ափում:

Եւրեմի ռազմաճակատում թշնամին,
գործելով մասնաւոր յարձակումներ,
ստիպել է գործադրել խեղդող գաղթը:

Օպատովի մօտ շարժված թշնամու
զորամասերը ամրանում են Գալիցիա-
յի ուղարկվող զորքերի օգնութեամբ:

ՊԵՏՏՐՈՎՐԱԿ. — Պաշտօնական Գերագոյն
Զորահրամանատարի շտաբի կողմից.

Շալկի շրջանում թշնամին դեռ
պաշտպանվում է Բուրեի մօտ մի ա-
մուր գիւղում:

Դուբնայի ձախ ափն անցած թշնա-
մու միջնաբանի ուղիքը մեղանից ետ
ըջկեցին դարձեալ գետի այն կողմը:

Վիսլայի ձախ ափում թշնամին
վերջին օրերը, ուժեղ թշնամութեան
կրակի պաշտպանութեամբ, ապարդիւն

ՊԵՏՏՐՈՎՐԱԿԱՆ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԵՒ ԱՆԳԼՈ-ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ

(Պետ. Հեռ. Գործ.)

9 մայիս

ՊԱՐԻՉ. — Պաշտօնական Գերագոյն
Զորահրամանատարի շտաբի կողմից.

Մայիսի 7-ի և 8-ի ընթաց-
քում թշնամու գործի Գալիցիայի
զորաճակատում մասամբ թուլա-
ցաւ, և շատ տեղում թշնամու
սկսեց գործողութիւններն ինքնապաշտպանու-
ղական տակտիկա: Թշնամու թշնամութե-
ան ինտուիցիան ինքնապաշտպանութեան
միջոցով ինտուիցիան էր կրակում:

Ստորին Սանի ձախ ափում մեր
զորքերը գրավեցին 45 գիւղ:

Պերմիմիշի շրջանում փոփոխութիւն
չը կայ:

Գոլուսիովից գէպի արեւելք թշնամու
կատարի յարձակումները շարունակ-
վում են, այստեղ թշնամու աշտուղից
գրավել մեր գնդերից մէկի խրամատ-
ների մի մասը, մեր հակադարձական
ժամանակ գերեցնել մօտ 1000 մարդ:

Գալիցիայի զորաճակատի այլ մա-
սերում թշնամու յարձակումները կրում
են աւելի մասնաւոր բնույթ:

Սլոնիսի շրջանում մեր ձեռք ձեռ-
ցելով մի քանի հարկի գերի, իսկ Զա-
վաթով գիւղի մօտ մեզ անձնատուր ե-
ղան թշնամու երկու վաշտ:

Շալկի շրջանում մեր շարունակում
են եւ մեր գերմանացիներին վիճ-
ակայի ձախ ափում:

Եւրեմի ռազմաճակատում թշնամին,
գործելով մասնաւոր յարձակումներ,
ստիպել է գործադրել խեղդող գաղթը:

Օպատովի մօտ շարժված թշնամու
զորամասերը ամրանում են Գալիցիա-
յի ուղարկվող զորքերի օգնութեամբ:

ՊԵՏՏՐՈՎՐԱԿ. — Պաշտօնական Գերագոյն
Զորահրամանատարի շտաբի կողմից.

Շալկի շրջանում թշնամին դեռ
պաշտպանվում է Բուրեի մօտ մի ա-
մուր գիւղում:

Դուբնայի ձախ ափն անցած թշնա-
մու միջնաբանի ուղիքը մեղանից ետ
ըջկեցին դարձեալ գետի այն կողմը:

Վիսլայի ձախ ափում թշնամին
վերջին օրերը, ուժեղ թշնամութեան
կրակի պաշտպանութեամբ, ապարդիւն

ՓԱՆՏԱԿԱՆՆԵՐԸ

Գալիսիա, Կարիս, Կարիս, Կարիս...

Շարժվում են առաջ, անվերջ, անվերջ...

Որպէս կատարել գարնան հեղեղաւոր

Որպէս կատարել գարնան հեղեղաւոր

Որպէս կատարել գարնան հեղեղաւոր

Որպէս կատարել գարնան հեղեղաւոր

Որպէս կատարել գարնան հեղեղաւոր

Որպէս կատարել գարնան հեղեղաւոր

Որպէս կատարել գարնան հեղեղաւոր

Որպէս կատարել գարնան հեղեղաւոր

Որպէս կատարել գարնան հեղեղաւոր

Որպէս կատարել գարնան հեղեղաւոր

Որպէս կատարել գարնան հեղեղաւոր

Որպէս կատարել գարնան հեղեղաւոր

Որպէս կատարել գարնան հեղեղաւոր

Որպէս կատարել գարնան հեղեղաւոր

Որպէս կատարել գարնան հեղեղաւոր

Որպէս կատարել գարնան հեղեղաւոր

Որպէս կատարել գարնան հեղեղաւոր

Որպէս կատարել գարնան հեղեղաւոր

Որպէս կատարել գարնան հեղեղաւոր

Որպէս կատարել գարնան հեղեղաւոր

Որպէս կատարել գարնան հեղեղաւոր

Որպէս կատարել գարնան հեղեղաւոր

Որպէ

ՊԱՏԱՐԱԿԱՆ

Ստացանք ու. Սաֆրանիկի Ղազարանից՝
իր հանդուգն մոր՝ Հովհաննիսյանի Երանյանի
զապաղի վրա պատկ դնելու փոխարեն—30
րուբլի՝ յոգուտ նպատակաւ մատուցելու
Երանյանի
Ստացանք յայնպէս՝ հանդուգնաւ Կ. Սա-
ֆրանիկի Ղազարանի վրա պատկ դնելու փո-
խարեն՝ յոգուտ նպատակաւ մատուցելու Երան-
յանի 30 րուբլի, Ստացանք Երանյանից—10 ր.,
2) Թիֆլիսում, Ստացանք Գալաթիանից—
10 րուբլի:

ԳԵՂԱՐԱՆԻ ՄԱՅԻՍԻ

Ինչպէս տեղեկացանք «Մշակի» այսօրվայ
համարում գտնուող «Երանյանի» բաժնի
անակնկալ կերպով գերեզման է իջնում հայ
քահանայական դասի ականաւոր անդամնե-
րից մէկը՝ Աստուխանի ք. Գեղար Մկր-
տչեանը, որ երկու տարիներ և «Մշակի»
աշխատակից էր:

Նա մեծաւ մի տիպէր, բայց գեղեցիկ
միտքով կատարելով, եկել էր սփոփելու
Թուրքիայի փախստականներին, բաժանելու
նրանց ուտելիք, հագուստ, ամբարձու նրանց
վերանորոգելու և այլն:

Գեղար Մկրտչեանը միայն քահանայ չէր.
նա զապաղաւորական, հասարակական և զբաղ-
ման զբոյժ էր, աշխատեցող անպակաս եկեղեցա-
կան-գործիչներին, ինչպէս հանգուցեալ Սեդ-
րակեանն էր: Դեռ վերջերս Աստուխանի
ինչ քան իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

Ստացանք Գալաթիանի Գեղար Մկր-
տչեանից իր մասնաւոր նամակները մէջ
նա անկեղծ վրդով էր արտայայտում մեր
խոնարհութեանը որով մասին բռնած ուղղ-
ւած, անգործ, անկերպարան ուղղութեան
մասին, յորդորում էր մեզ՝ «Մշակի» խմբ-
բարձրութեանը՝ չլը յուսահատուիլ, չընկճել
և շարունակել գործունէութիւնը:

գէթ մի հատիկ հայ, նա չի խոստովնի
այլևս թուրքացի արի առաջ:
Մենք հոգով արտաւորում ենք այնպէս, որ
այսօր ուսուցանական դրոշմով է ծածու-
կում. մենք սիրում ենք Վասպուրականը
վան, Աղթամար, Վարազդա վանք, Վա-
նա լիւծ—այդ նուիրական անուանների հետ
են կապված մեր լուսաւոր զգացմունքները,
մեր հիշատակը, սիրուն կրօնները:
Այնտեղ էր երբեք «Արեւիկ» Վասպուրա-
կանի, այնտեղ էին ուղղում մեր հայեցե-
քները Բաֆֆին ու Պատանեանը:
Սոֆիա Դանիէլ-Բէկ

Ժ Ո Ղ Ո Վ

Կիրակի, մայիսի 10-ին, ցերեկվայ ժամը
12-ին առաջնորդարանում կայացաւ մի ժո-
ղով հրաւիրանք Հայկական կնոս. Բիւրոյի
Հրահրված էին մօտ 100 անձինք—ներ-
կայացուցիչներ զանազան խաւերի, դասա-
կարգի, բայց եկել էին մօտ 40 հոգի:
Բիւրոյի նախագահ պ. Յ. Սահակեան, բա-
նալով նիստը, յայտնեց, որ ներկայ պա-
տերազմի հետ կապված կարեւորների առե-
թով գնահատան քաղաքներում կազմված են
տեղական կոմիտէներ, բայց Թիֆլիսը չու-
նի տեղ. կոմիտէն և այդ ֆունկցիան կա-
տարում էր Կնոսքին. Բիւրոյի, որը, սակայն,
ծանրանում էր ինքնով այլ գործերով, ան-
կարող էր այժմ կատարել այդ ֆունկցիան:
Տեղական կոմիտէն հարկաւոր էր մասնաւոր
Թիֆլիսում հանգանակութիւն կատարելու
համար:

Ժողովը համաձայնեց այդ առաջարկին,
որովհետ ընտրել 20 հոգեւոր քաղաքացի մի
կոմիտէ տվերով իր յայտարարութիւնը Ընտրու-
թիւնը կատարելից բաց չուէնարկութեամբ:
Որովհետ, որ այդ 20 անդամների մէջ ան-
հրաժեշտաբար լինեն և տեղական 3 հայ
Թիֆլիսի խմբագիրները կամ ներկայացու-
ցիչները:

ՆԵՐՏԵՆԻ ԵՆՈՐԵՐ

Կիրակի, մայիսի 10-ին, ցերեկ. ժ.
1-ին վանքի եկեղեցում մատուցվեց պա-
տարաւ և յետոյ կայացաւ մարտիկ վան-
քաւոր մեր գործերի ձեռնարկ վերջնաւոր
առիթով, Թիֆլիսի առաջնորդ Մեսրոպ Ե-
պիսկոպոսի հանդիսարարութեամբ: Մաղ-
թանքի ժամանակ սրբազան խոսեց զգա-
լիւ ձեռք, մասնաւոր լիւծ վանքի պատանե-
անցանկութիւնը և քաջարի ուսուցիչները
յաղթական մտաւոր այդ քաղաքը այն րո-
պէին, երբ մի բռնու հայ կործանի ար-
դար և անհաւատարմ կուտում պաշտպանում
էին հայի պատիւը ընդդէմ զարաւոր բռնա-
կալ լծի: Սրբազան վերջում ոյժ և կարա-
ղութիւն մարտիկն ուսուցիչ զորքին և
նրան աշակցող հայ կամուսներին, տանելու
նորանոր յաղթութիւններ:

Կիրակի օրը, չորսօրից յետոյ, Թիֆ-
լիսում տեղացի մի չէր տեսնված յորդ անձ-
ըն կարկառաւոր, որը տեղի մատուցապէս
մէջ ժամ: Սահակեանը կազմվեցին հակա-
յական հասանքներ, որովհետ իրանց հետ ու
Դանիէլի սարկը մի՞ ջանաւորութեամբ քար
ու աւազ հեղեղվելով բերին լցրին քաղաքի
մէջ փողոցները: Այսպէս օրինակ անձնա-
ւորի հեղեղը քար ու աւազով լցրեց Վոլնի-
սենսկայա փողոցը, ծածկեց Երեւոյաբարի
գծերը, որի հետեւում վերջինիս երկիւ-
նկութիւնը կանգ առաւ այդ մատուցում Գար
ու աւազով լցվեցին Մոսկովսկայա փողոցի
ներքին մասը, չմոխրաւաճկակայա և օրդի
շատ փողոցներ, որովհետ ու Դանիէլի սարկը
իջնում են դէպի Գոլովինսկի պրոսպէկտ և
Օլգինսկայա փողոց: Հեղեղի բերած աւա-
զով ու տղմով տեղերից ծածկվեցին և վեր-
ջին փողոցները: Գոլովինսկի պրոսպէկտի
վերին մասում, ձախ կողմի, կրօնօթիկ նոր
շէնքի շարքի խաւովները լցվեցին շրջով:
Ջրով լցվեցին և շատ նեղութեւն Օլգինսկայա
և Ջեքեզովսկայա փողոցներում: Թէ որքան
ձախներ և տուել այս հեղեղը առանձին
թաղամասերում, առ այժմ յայտնի չէ:

Արդեւնարեւորութեան և առեւտրի ներ-
կայացուցիչների համապատասխան խորհուրդը
նկատի առնելով բոլոր պարանքները և մաս-
նաւորապէս անհրաժեշտ միջոցները թիւն-
քանաւոր և նպատակ ունենալով լուսաւորանի
թանգութեան պատճառները և ըստ այնմ
համապատասխան միջոցներ ձեռք առնել,
դիմել և կարողութեան առեւտրաւորչեանա-
բերական բոլոր կազմակերպութիւններին
ինչպէս իր ուղղութեամբ յատկաւ հարազ-
անութիւնը մէջ նշանակված կէտերին պա-
տասխանել ոչ ուշ քան մինչև մայիսի 20-ը:
Այդ կէտերը վերաբերում են պատերազմի
շնորհիւ երկրի անտեսական կենսաւորում ա-
ռաւացած փոփոխութիւններին—առեւտրա-
ւորչեանաբերական գործունէութեան կրած
գոհաւորութիւններին, ապրանքները ու բան-
ւորական ձեռքերի պակասութեան կամ ա-
ռաւորութեան, և թէ առեւտրաւորչեանաբերու-
թեան քիչ ձեւեր և ամենից աւելի փոփո-
խութիւն կրել, ինչ պարանքներ են առեւ-
տրի աւելի թանգացել, միջոցները ու ապ-
րանքները այժմվայ գնները, նրանց վրա
սահմանված գոյութիւն ունեցող ապրանքնե-
րը, և առեւտրական թանգութեան պակասու-
մանը որովհետ են և ինչ միջոցներ են ձեռք
առնված հայի նրանց դէմ և այն Թիֆլիսի

**ՀԱՌԱՄԵԱԼ
ԴՐՈՒԹԻՒՆԸ**

Սպէրմին-Պէլլ միակ իսկական, բազմակողմանի փորձված Սպէրմին է. այդ պատճառով իզեղծ և ուղղութի